

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Gyógypedagógia – magyar nyelven Gyógypedagógus/ Képesítés kód: L060070020

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Integrált nevelés						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	II	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					70
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					25
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák (írásbeli és szóbeli)					2+2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám					70
3.8 A félév össz-óraszám					126
3.9 Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Előadóterem, komputer, projektor, internet
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Szeminárium-terem, komputer, projektor, internet

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C.1 Speciális nevelési szükségletű gyerekek, fiatalok és felnőttek komplex (pszicho-, szocio-, pedagógiai) felmérése</p> <p>C.2 Specifikus gyógypedagógiai beavatkozás (kompenzálás, fejlesztés, terápia) SNI személyek számára</p> <p>C.3 Adaptált nevelési programok tervezése különböző szintek és célcsoportok számára</p> <p>C.6 Speciális nevelési szükségletű személyek iskolai, szakmai és szociális inklúziójának elősegítése</p>
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Szakmai deontológiai szabályok alkalmazása, alapvető explicit értékrendszerek szerint, a fogyasztékkal élő személyek jogaival és máltóságának tiszteletben tartásával • Interdiszciplináris szakmai csoportokban való hatékony együttműködés, a neveléstudományokra specifikus projektek, programok hatékony életbeültetése érdekében • Hatékony tanulási módszerek alkalmazása a szakmai életben az folytonos továbbképzés érdekében

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>A terület és a szakosodás alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése</p> <p>Az alapismeretek alkalmazása a területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, projektek stb. magyarázatára és értelmezésére</p> <p>A területre jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alpmódszerek és elvek alkalmazása felügyelet alatt</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • C.1.2 Az SNI személyek diagnosztizálásában használt fogalmak műveletesítése, a gyógypedagógiai felmérések eredményeinek értelmezése, a használt eszközöknek és módszertannak értékelése • C.1.4 A pszichodiagnosztikai felmérések és ezek eredményeinek a kritikus és konstruktív elemzése, a diagnosztikai módszerek megfelelő kiválasztása a kontextuális, környezeti, a fogyatékosági típus és a súlyosság függvényében • C.2.2 Az elméleti ismeretek szakszerű értelmezése a sérüléstípushoz és a súlyosság mértékéhez adaptált gyógypedagógiai beavatkozási programok kidolgozása során • C.2.3 az alapelvek alkalmazása a személyes beavatkozási tervek kidolgozásában, a SNI gyerekek tantervének adaptálásában az egyéni sajátosságaikhoz • C.2.5 Beavatkozási módozatok kidolgozása a SNI egyének számára, a gyógypedagógia elveit és módszertanát alkalmazva • C.3.2 Az alapvető gyógypedagógiai alapismeretek megfelelő használata: a specifikus beavatkozási, fejlesztési, tantervi stratégiák, tartalmak, eszközök tervezésének magyarázatában és értelmezésében • C.3.5 A sérülés típustól függő, az egyéni és szociális kontextusokból származó konfliktusok és problémák megoldására vonatkozó projektek kidolgozása • C.6.1 A SNI gyerekek beiskolázási formáinak osztályozása és leírása; mely alapján kidolgozható és értelmezhető a szociális beilleszkedést segítő tervek a szakparadigmák, a módszertan és terminológia tükrében

	<ul style="list-style-type: none"> • C.6.2 Az integráció és inklúzió főbb formáinak magyarázata, valamint az alapvető ismeretek alkalmazása az SNI gyerekek egyéni sajátosságait figyelembevevő optimális iskolai integrációjának érdekében • C.6.3 A tanterv, az oktatási módszerek és felmérési eljárások egyéniesítésének alkalmazása a környezeti elvárások függvényében • C.6.5 Különböző, az SNI személyek szociális integrációját segítő módszertani stratégiák alkalmazása
--	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Szegregáció, integráció, inklúzió	Előadás	
2. Stigma és szociális identitás, morális akadálymentesség	Előadás, vita	
3. A szülők jogai és kötelességei. Az inklúzió jogi háttere	Előadás, kooperatív technikák	
4. Prevenció-rehabilitáció	Előadás	
5. A speciális nevelési szükséglet felmérése, a gyógypedagógiai diagnosztika	Előadás, esetelemzés	
6. A szülő és szakember közti együttműködés a tanintézetekben	Előadás, esetelemzés	
7. Sérült gyermek az óvodában	Ötletbörze, vita	
8. Az elemi iskola – minden gyermek iskolája	Ötletbörze, vita	
9. Az alternatív iskolák	Ötletbörze, vita	
10. Utazótanár szerepe	Ötletbörze, vita	
11. Inkluzív oktatás a gyakorlatban	Esetelemzés	
12. A civil szervezetek	Előadás, esetelemzés	
13. SNI fiatalok szakképzése	Előadás, esetelemzés	
14. A felnőtt fogyatékosok társadalmi inklúziója	Előadás, esetelemzés	

Kötelező könyvészet

- Heward, W. L. (2013). *Exceptional children*. Pearson, Ohio University
- Farell, M. (2008). *Educating special children*. David Fulton Book, USA
- Bendová, P., Čecháčková, M., Šádková, L. (2014). Inclusive education of pre-school children with special educational needs in kindergartens. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 112, 1014 – 1021
- Brühwiler, Ch., Blatchford, P. (2011). Effects of class size and adaptive teaching competency on classroom processes and academic outcome. *Learning and Instruction*, 21/1, 95-108.
- David, R. and Kuyini, A. B. (2012). Social inclusion: Teachers as facilitators in peer acceptance of students with disabilities in regular classrooms in Tamil Nadu, India. *International Journal of Special Education*, 27/2, 156-167.
- Doménech, A., Moliner, O. (2014). Families Beliefs About Inclusive Education Model. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 116, 3286 – 3291.
- Fernandez, M. A., Gold, D. C., Hirsch, E., Miller, S. P. (2014). From the Clinics to the Classrooms: A Review of Teacher-Child Interaction Training in Primary, Secondary, and Tertiary Prevention Settings, *Cognitive and Behavioral Practice*.
- González Herero, V. G., Extremera, N. (2010). Daily life activities as mediators of the relationship between personality variables and subjective well-being among older adults. *Personality and Individual Differences*, 49, 124–129.
- Waitoller, F. R., Kozleski, E. B. (2013). Working in boundary practices: Identity development and learning in partnerships for inclusive education. *Teaching and Teacher Education*, 31, 35-45.

Ajánlott könyvészet

- Booth, T., Ainscow, M. (2009). *Inklúziós index*. CSIE, Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete
- Kálmán Zs., Könczei Gy. (2002). *A Taigetostól az esélyegyenlőségig*. Osiris kiadó, Budapest
- Kovačević, J., Maćešić-Petrović, D. (2012). Inclusive education – Empirical experience from Serbia. *International Journal of Educational Development*, 32/ 3, 463-470.

Odon, S.L.; Horner R.H.; Snell M.E.; Blacher J. (2007). *Handbook of developmental disabilities*. The Guilford Press, New York

Thompson B (szerk, 2002). *Preschool Inclusion Manual*. Kansas University, USA, <http://www.circleofinclusion.org/english/pim/index.html>

Vermeulen, J. A., Denessen, E., Knoors, H. (2012). Mainstream teachers about including deaf or hard of hearing students. *Teaching and Teacher Education*, 28/ 2, 174-181.

Ward, K. M., Windsor, R., Atkinson, J. P. (2012). A process evaluation of the Friendships and Dating Program for adults with developmental disabilities: Measuring the fidelity of program delivery. *Research in Developmental Disabilities*, 33/69–75.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető, követelmények megbeszélése	Megbeszélés	
2. Szegregáció, integráció, inklúzió	Vita	
3. A szülők jogai és kötelességei – esetelemzés	Esetelemzés	
4. Prevenció/rehabilitáció a gyakorlatban	Szerepjáték	
5. Hogyan állítjuk fel a gyógypedagógiai diagnózist?	Bemutató	
6. A szülő és szakember közti gyakorlati együttműködés	Szerepjáték	
7. Milyen a jó óvoda?	Ötletbörze	
8. Az elemi iskola hogyan lehet minden gyermek iskolája	Vita	
9. Miért inkluzívabbak az alternatív iskolák?	Vita	
10. Utazótanár szerepe (interjú megbeszélése)	beszélgetés	
11. Inkluzív oktatás a gyakorlatban	Esetelemzés	
12. Hogyan működnek a sérültekkel foglalkozó diákok által ismert civil szervezetek	Vita	
13. SNI fiatalok szakképzése a gyakorlatban	Audiovizuális módszerek	
14. A felnőtt fogyatékosok társadalmi inklúziója (sikertörténetek)	Audiovizuális módszerek	

Kötelező könyvészet

Gau, S. Sh.-F., Chou, M.-Ch., Chiang, H.-L., Lee, J.-Ch., Wong, Ch.-Ch., Chou, W.-J., Wu, Y.-Y. (2012). Parental adjustment, marital relationship, and family function in families of children with autism. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 6, 263–270.

Patel, D. R., Greydanus, D. E., Calles, J. L., Pratt, H. D. (2010). Developmental Disabilities Across the Lifespan. *Disease-a-Month*, 56/6, 305-397.

Schiff, M., BarGil, B. (2004). Children with behavior problems: improving elementary school teachers' skills to keep these children in class. *Children and Youth Services Review*, 26, 207–234.

Wearing, M. (2011). Strengthening Youth Citizenship and Social Inclusion Practice - the Australian Case: towards rights based and inclusive practice in services for marginalized young people. *Children and Youth Services Review*, 33/ 4, 534-540.

Wiazowski, J. (2012). On the Dirt Road to Inclusion. *International Journal of Special Education*, 27/2, 147-155.

Ajánlott könyvészet

Flieger, P. (1999). A tanárok integrált oktatással kapcsolatos beállítódásainak változása – megfontolások a pedagógus- továbbképzéséhez. In Zászkaliczky P., Lechta, V., Matuska, O. (szerk.). *A gyógypedagógia új útjai*. ELTE, BGGyTF, Budapest

Gyene P (1999) *Idősebb leszek*. ÉFOÉSZ, Budapest

Keresztesy Zs. (1995). *Több út*. IFA-BTF-MKM, Budapest

Kolozsváry J. (1999). *A sajátos ember*, Okker, Budapest

Kovács Gy., Bakosi É. (2005). *Játékpédagógiai ismeretek*. Center Print Kft, Debrecen

Lányiné Engelmayer Á. (1999). *Kiscsoportos lakóotthonok*. Soros alapítvány, Budapest

Zászkaliczky P. (1995). "..." *Önmagában véve senki sem...* "..." ELTE - BGGYTF, Budapest

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Romániai Pszichológusok Társaságának Deontológiai Kódjának és előírásainak, törvényének megfelel (Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004)
- A felsőoktatási foglalkoztatások-szakmák nyilvántartásának megfelel (Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>))

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Vizsga	írásbeli	40%
		szóbeli	20%
10.5 Szeminárium / Labor	Zárthelyi vizsga	Parciális vizsgák	10%
	Aktív részvétel	Szemináriumi feladatok	10%
	Portfólió	leadandók	20%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

A végső jegy legnagyobb hányadát a vizsgaidőszakban megtartandó komplex írásbeli és szóbeli vizsga jelenti. Az írásbeli vizsgán a tételsorból két tételt húznak a diákok, melyeket a rendelkezésre álló 2 óra alatt tetszőleges sorrendben kidolgoznak. A javítás javítókulcs alapján történik. A diák írásbeli vizsga jegyét a kifüggesztés utáni 48 óraban fellebbezheti. Az intézet titkárságán leadott kérvényben indokolnia kell a dolgozat újrajavításának igényét. A végső jegybe az írásbeli vizsga újrajavítás utáni értékelését számoljuk. A szóbeli vizsgára csak azok jelentkezhetnek, akik átmentek az írásbelin. A szóbeli vizsgán a tételsorból húzott tételeket átgondolják, majd elmondják. Minden diáknak kb. 20 perc áll rendelkezésre a felkészüléshez. A szóbeli vizsga eredménye nem fellebbezhető (lásd kreditszabályzat).

Ha a félévi írásbeli vizsgán a hallgató nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett

Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni).

A gyakorlati dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.

A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, **minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.)** eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2018. április 2

dr Orbán Réka, adjunktus

Intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2018. április 9

dr. Batiz Enikő, adjunktus